

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Рішення вченої ради Сумського державного університету з питання:
«Підсумки роботи у 2017/2018 н. р. та основні завдання на 2018/2019 н. р. щодо
формування контингенту осіб, які навчаються за усіма освітніми та освітньо-
науковими рівнями, курсами, формами навчання»

Розглянувши питання «Підсумки роботи у 2017/2018 н. р. та основні завдання на 2018/2019 н. р. щодо формування контингенту осіб, які навчаються за усіма освітніми та освітньо-науковими рівнями, курсами, формами навчання», вчена рада університету відзначає, що в університеті проводиться різноплановий комплекс заходів, які спрямовані на формування якісного контингенту осіб, які навчаються. Так, не зважаючи на загальне скорочення кількості студентів, які за денною формою у 2018 р. зараховані на базі повної загальної освіти, на 8% збільшилась кількість студентів цієї категорії, які зараховані на місця державного замовлення. Вперше здійснено набір за освітнім ступенем бакалавра за спеціальністю «Середня освіта (Фізика)». На 8,4 % збільшився набір студентів, які зараховані за денною формою навчання на базі ОКР молодший спеціаліст, збільшено перелік спеціальностей та контингент вступників у порівнянні з минулорічним показником за паралельною освітою.

При загальному зменшенні кількості випускників бакалавратури СумДУ у 2018 р. на 11,3 %, до магістратури СумДУ за денною та заочною (дистанційною) формами зараховано 1473 особи, що менше минулого року на 2,6 %. Кількість випускників СумДУ минулих років та випускників інших закладів вищої освіти зросла на 4,2 %.

Продовжує зростати контингент аспірантів та докторантів університету. У 2018 р. університету виділено на 12,5% більше місць державного замовлення на підготовку докторів філософії (99 місць у 2018 р. проти 88 місць у 2017 р.), при цьому кількість осіб, зарахованих на місця, які фінансуються за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, зросла на 90% (у 2018 – 40 осіб, у 2017 – 21 особа), а кількість іноземців – у 3 рази (у 2018 р. зараховано 6 іноземців, у 2017 р. – 2). Також суттєво збільшено прийом до докторантури СумДУ: у 2018 р. зараховано 7 осіб, у т.ч. 2 особи на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб (у 2017 р. лише 1 особа). Загалом контингент аспірантів та докторантів університету у 2018 р. збільшився на 13,5% і становить 320 аспірантів та 8 докторантів.

У 2018 році спостерігаються позитивні тенденції щодо формування контингенту осіб, які зараховані до ЦППО: за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (освітня програма «Державна служба») кількість зарахованих осіб за держзамовленням у порівнянні з минулим роком збільшилась на 13 % (з 31 особи до 35); за кошти фізичних осіб - з 1 особи до 12 осіб. Започатковані професійні програми підвищення кваліфікації з питань запобігання корупції для державних службовців (у 2018 р. – 80 осіб). У 2018 р. (станом на 10.10.2018 р.) атестацію щодо вільного володіння державною мовою пройшли 1092 особи, що у 3 рази більше, ніж у 2017 р.

У той же час, загальна кількість осіб, які навчаються в університеті за усіма ступенями вищої освіти, курсами, формами навчання, продовжує зменшуватись. Окрім зовнішніх факторів, які негативно впливають на показники формування контингенту осіб, які навчаються (демографічна ситуація, вступ мешканців Сумщини до інших регіонів України та закордонних університетів, зменшення загальнодержавних обсягів держзамовлення за усіма ступенями освіти, зміни на ринку праці та інші), основними чинниками такого зменшення є:

- зменшення набору студентів в університеті за окремими спеціальностями, які не мають популярності серед абітурієнтів або програють конкуренцію на ринку освітніх послуг іншим закладам вищої освіти;

- втрати контингенту студентів, які після закінчення технікумів (коледжів) або бакалавратури СумДУ не продовжують подальше навчання в університеті за будь-якою формою навчання;
- зниження контингенту докторантів (на 38% у порівнянні з 2017 р.); низький рівень зарахування аспірантів на місця, що фінансуються за рахунок коштів фізичних (юридичних осіб), та іноземців (факультети ЕЛІТ, ІФСК та ННІ права не мають жодного іноземного аспіранта).

Враховуючи тенденції та причини щодо змін контингенту осіб, які навчаються, та керуючись необхідністю забезпечення достатніх кількісних та якісних показників його формування, вчена рада Сумського державного університету постановляє:

1. Ректорату, деканатам, кафедрам спрямувати зусилля на поширення конкурентоспроможної освітньої діяльності університету, як однієї з передумов збільшення контингенту осіб, що навчаються, шляхом започаткування підготовки фахівців за спеціальностями: «Хімія» (галузь знань – «Природничі науки»), «Середня освіта (математика)», «Міжнародне право» - ступінь бакалавра; «Громадське здоров'я», «Фізична терапія та ерготерапія» - ступінь магістра; «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародне право», «Філологія» - ступінь доктора філософії.

2. Враховуючи реалії ринку праці та конкурсну ситуацію серед абітурієнтів під час вступних компаній останніх років, приймальної комісії університету при формуванні пропозицій щодо плану прийому за держзамовленням на 2019 р. та підготовці Правил прийому до СумДУ на 2019 р. вважати доцільним:

а) збільшити пропозиції щодо прийому за держзамовленням при вступі на базі ОКР «Молодший спеціаліст» за всіма формами навчання;

б) оголосити прийом на навчання у 2019 р. за спеціальностями (освітніми програмами) та формами навчання, які зазначені у Правилах прийому до СумДУ у 2018 р., за виключенням: за освітнім ступенем бакалавра заочної форми навчання на базі повної загальної середньої освіти – «Технології захисту навколишнього середовища», «Електроніка», «Галузеве машинобудування», за магістерськими освітніми програмами – «Медіа-комунікації» (денна форма навчання), «Бізнес-адміністрування» (денна форма навчання), як таких, що не мають популярності серед абітурієнтів або програють конкуренцію на ринку освітніх послуг іншим ЗВО, що за результатами прийому приводить до формування малокомплектних груп або до відсутності набору студентів;

в) додатково до зазначених у Правилах прийому на 2018 р. спеціальностей та форм навчання оголосити прийом за заочною формою навчання при вступі до бакалавратури за спеціальностями «Фізична культура і спорт», «Психологія» та «Соціальна робота»; за дистанційною формою навчання - за спеціальностями «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітні програми «Державні та місцеві фінанси», «Банківська справа»), «Енергетичне машинобудування» (освітня програм «Холодильні машини і установки»).

г) зважаючи на кадрові потреби університету у ряді галузей знань та обсяги випуску магістрів у 2019 році – збільшити пропозиції щодо прийому за державним замовленням на третьому (освітньо-науковому) рівні в аспірантуру СумДУ за спеціальностями «Комп'ютерні науки», «Медицина», «Біологія», «Журналістика», та в аспірантурі інших ВНЗ за спеціальностями «Філологія», «Політологія», «Соціологія».

3. Розширити профорієнтаційну роботу з різними категоріями потенційних вступників до аспірантури, зокрема випускниками магістратури СумДУ (передусім учасників конкурсів наукових робіт та олімпіад, членів наукових товариств, наукових гуртків тощо); випускниками магістратури інших ЗВО; працівниками інших ЗВО, що не мають наукового

ступеня та не мають можливості вступити в аспірантуру за місцем роботи; представниками керівного складу підприємств, установ, органів державної влади, які мають багатий практичний досвід, тощо.

Відповідальні - проф. Черноус А.М., доц. Циганюк Д.Л., директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання – постійно.

4. З метою розширення контингенту аспірантів за рахунок громадян інших держав – проводити системну роботу із пошуку можливостей міжнародної акредитації освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії та організувати співпрацю з відповідними організаціями; активізувати роботу із забезпечення викладання навчальних дисциплін на третьому (освітньо-науковому рівні) англійською мовою; забезпечити ліцензування СумДУ на підготовку іноземців в аспірантурі та збільшення ліцензійного обсягу за спеціальностями, де є така потреба.

Відповідальні - доц. Циганюк Д.Л., директори інститутів, декани факультетів, завідувачі випускових кафедр.

Термін виконання: постійно.

5. Випусковим кафедрам провести аналіз конкурсних показників, які згідно «Положення про критерії розміщення державного замовлення на підготовку магістрів для ЗВО, які знаходяться у сфері управління МОН України» визначають обсяги держзамовлення підготовки в магістратурі. При цьому вивчити досвід інших ЗВО, які мають вищі показники за аналогічними спеціальностями, та вжити заходів щодо зростання показників спеціальностей, за якими проводиться підготовка фахівців в СумДУ.

Термін виконання – постійно.

6. Випусковим кафедрам вжити заходів щодо поширення освітньої діяльності за конкурентоспроможними на ринку праці магістерськими освітніми програмами відповідних ліцензованих спеціальностей. При цьому врахувати:

а) затребуваність спеціалізації на ринку праці, що підтверджується відповідними угодами з потенційними роботодавцями;

б) економічну обґрунтованість впровадження освітньої діяльності за спеціалізацією, а саме: прогнозоване збільшення контингенту студентів при їх наборі за новою спеціалізацією не за рахунок перерозподілу наявного контингенту абітурієнтів, а шляхом їх залучення з інших ЗВО або прийому випускників минулих років тощо;

в) відповідність кадрового складу та матеріально-технічних можливостей кафедри умовам акредитації за відповідної спеціалізацією (освітньою програмою).

6. Департаменту доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи до 01.11.2018 р. подати до затвердження в ректорат план заходів щодо організації роботи з набору студентів за всіма освітніми ступенями та формами навчання у 2019 р. При цьому, крім іншого, врахувати необхідність:

а) впровадження нових форм профорієнтаційної роботи, спрямованих на підвищення іміджу університету та іміджу спеціальностей, висвітлення різних форм академічної мобільності студентів та аспірантів університету;

б) розширення форм профорієнтаційної роботи з батьками абітурієнтів;

в) пошуку нових форм та активізації профорієнтаційної роботи серед абітурієнтів з високими показниками результатів ЗНО;

г) організації системної роботи щодо профорієнтаційної роботи серед випускників технікумів (коледжів) та випускників бакалавратури інших ЗВО різних регіонів України;

є) подальшого використання інформаційно-комп'ютерних технологій, соціальних мереж на рівнях: «університет» (відповідальні - приймальна комісія, департамент доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи, ЦЗДВН), «факультет або інститут» (відповідальні – деканати факультетів (інститутів)), «спеціальність» (відповідальні – випускові кафедри);

к) більш активної профорієнтаційної роботи за всіма формами навчання локальних центрів дистанційної освіти та територіальних центрів дистанційних комунікацій СумДУ;

л) розширення форм профорієнтаційної роботи під час консультацій з питань реєстрації на зовнішнє незалежне оцінювання та під час його проведення;

м) більш активного залучення органів студентського самоврядування до профорієнтаційної роботи за місцем проживання студентів, і насамперед за межами Сумської області;

н) проведення тренувальних тестувань за технологіями ЗНО з іноземної мови, права та ТЗНПК для випускників бакалавратури базового навчального закладу та інших ЗВО.

Відповідальний – директор департаменту доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи Мерзляков Ю.С.

7. Зав. кафедрами, директорам інститутів, деканам факультетів вжити заходів щодо:

а) формування привабливого іміджу спеціальностей (освітніх програм) – «обличчя спеціальностей», зокрема з таких, на які спостерігається недостатній конкурс абітурієнтів;

в) розширення практики проведення кафедрами університету конкурсів, профільних шкіл, гуртків та інших заходів (не менше одного на кожній випусковій кафедрі) щодо популяризації та підвищення іміджу своєї спеціальності, пошуку інших форм участі кафедр у профорієнтаційній роботі;

б) більш активної взаємодії відповідних кафедр університету з методичними об'єднаннями вчителів ЗОШ Сумської області, зокрема, шляхом розширення співпраці з Сумським інститутом післядипломної педагогічної освіти.

Термін виконання - постійно.

8. Культурно-мистецькому центру, спортивному клубу серед пріоритетних напрямків діяльності продовжувати роботу щодо залучення шкільної молоді до культурно- та спортивно-масових заходів, занять в спортивних секціях та мистецьких гуртках, що проходять в «стінах» СумДУ, та спільно з департаментом доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи вжити заходів щодо збільшення частки осіб цієї категорії учнівської молоді, які навчаються на курсах СумДУ з підготовки до ЗНО.

Відповідальні – проректори Король О.В. і Бріжатиї О.В., директор департаменту доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи Мерзляков Ю.С.

Термін виконання - протягом року.

Схвалено вченою радою СумДУ (протокол №04 від 18 жовтня 2018 р.)

Голова вченої ради

А.В. Васильєв

Секретар

А.І. Рубан